

INVESTICE - ENERGETIKA - DOBRÁ PRAXE
2023 KONFERENCE NSZM ČR
26. a 27. ledna 2023 / BRNO

KALEIDOSKOP INSPIRACÍ dobré praxe Zdravých měst, obcí a regionů

**BRNO – Sdílené bydlení a další projekty
pro seniory**

Vize a cíle města Brna v sociální oblasti

- **Město je schopné prostřednictvím rozsáhlé sítě profesionálně poskytovaných sociálních služeb flexibilně reagovat na různorodé potřeby a problémy všech svých občanů a zvyšovat tak kvalitu jejich života.**
- Cílem je zajišťovat co nejkomplexněji a v optimální míře fungující systém, který bude schopen flexibilně reagovat na různorodé sociální potřeby, problémy a situace všech obyvatel Brněnské metropolitní oblasti.

Priority Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve městě Brně 2023 – 2026

- podpora **péče v přirozeném prostředí** za pomoci terénních a ambulantních služeb
- **kvalitní poradenství** ve všech potřebných oblastech
- **odpovídající pobytové služby** pro klienty s vyšší mírou potřeby péče
- v krizových situacích **rychlé a adekvátní řešení**
- v případě ohrožení sociálním vyloučením vhodná podpora vedoucí k **návratu do společnosti**

Sít' sociálních služeb pro rok 2023

Základní síť JMK pro rok 2023 = celkem 408 sociálních služeb a 153 poskytovatelů

Na území města Brna celkem 227 registrovaných sociálních služeb

Základní síť sociálních služeb města Brna pro rok 2023 zahrnuje celkem **169 sociálních služeb**, které poskytuje **69 organizací**:

- 55 nestátních neziskových organizací (125 služeb)
- 13 příspěvkových organizací města Brna (42 služeb)
- město Brno poskytující prostřednictvím OSP 2 služby

= **2 810** úvazků v přímé péči a **3 245** lůžek

Péče o seniory a osoby se zdravotním postižením

Město Brno zajišťuje sociální pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením formou **sociální práce**, prostřednictvím **sociálních pracovníků Odboru sociální péče a poskytováním sociálních a návazných služeb**.

Sociální služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány **příspěvkovými organizacemi města, nestátními neziskovými organizacemi a dalšími subjekty**.

Sociální práce – péče o seniory

Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením - pomoc seniorům a lidem se zdrav. postižením, kteří nejsou schopni řešit svoji obtížnou životní situaci v důsledku snížené míry soběstačnosti, z důvodu věku či zdravotního postižení.

V roce 2021 byla poskytnuta sociální práce **1 857 klientům** na základě jejich požadavků a potřeb, z toho nově evidovaných klientů bylo 577. Jednorázových anonymních poradenství či intervencí bylo průběhu roku poskytnuto 664, a to buď formou osobního jednání, nebo telefonicky či elektronicky.

Z celkového počtu klientů oddělení převažuje skupina seniorů nad 65 let, jichž evidujeme 82 procent. Z hlediska zastoupení mužů a žen převažují ženy 66 procenty, oproti 34 procentům mužů.

Sociální práce – péče o seniory

Převážná část **sociální práce probíhá v terénu**, tj. v přirozeném prostředí klientů vzhledem k jejich snížené soběstačnosti.

Se žádostí o pomoc se na Oddělení obrací sami klienti, tj. senioři a osoby se zdravotním postižením, častěji však pečující osoby, rodinní příslušníci či sousedé a známí.

Rovněž přibývá podnětů ze zdravotnických zařízení – nemocnic a LDN, od praktických lékařů, od policie či z bytových odborů úřadů městských částí apod.

Sociální práce – péče o seniory

Senioři stále častěji řeší **problém nízkých příjmů a nedostatek finančních prostředků**, s čímž souvisí neplacení nájmů a jiných pohledávek a následná hrozba exekucí či vystěhování z bytů, neschopnost platit sociální služby apod.

V roce 2021 sociální pracovní Oddělení pomáhali řešit **problém nevhodného či nejistého bydlení u 205 klientů, kdy dvě třetiny těchto klientů byly osoby starší 65 let**. Senioři se také stále častěji ocitají rovněž v zařízeních typu azylového domu či noclehárnách, bohužel i na ulici.

Sociální práce – péče o seniory

Velkým problémem je situace, kdy se senior nemá kam vrátit po hospitalizaci, a to buď z důvodu, že nežil ve vhodném prostředí, kam by se nyní mohl vrátit (např. ubytovna), ale i z důvodu, že je osamělý a je natolik nesoběstačný, že není schopen samostatného bydlení, ani s pomocí terénních sociálních služeb a čeká tak na přijetí do domova pro seniory.

V posledních letech roste také počet klientů v seniorském věku s psychiatrickým onemocněním, ale bohužel i závislých na návykových látkách (především alkoholu), kde je citelný problém v nedostatku poskytovatelů sociálních služeb pro tyto osoby, a to jak v terénní formě, tak i v pobytové.

Sociální služby pro seniory

Sociální služby poskytuje:

12 příspěvkových organizací města (11 domovů pro seniory a Centrum sociálních služeb) a řada NNO a dalších subjektů, jež město Brno finančně podporuje ze svého rozpočtu.

Kompletní přehled všech sociálních služeb a jejich kapacit je součástí Základní sítě sociálních služeb ve městě Brně pro daný rok.

Pečovatelská služba – 8 poskytovatelů – téměř 7 000 klientů

Domovy pro seniory – 21 domovů – 2 334 lůžek

Odlehčovací služby, denní stacionáře, hospicová péče atd.

Byty zvláštního určení

celkem **1 400 bytů zvláštního určení** (BO MMB)

- z toho **1 048 bytů pronajímá seniorům** v 57 v domech s pečovatelskou službou (DPS) a dalších **352 bezbariérových bytů** je buď součástí DPS, domů zvláštního určení nebo ostatních nájemních domů.

Podmínkou pronájmu bytu v DPS je **zdravotní stav žadatele, který mu neumožňuje samostatné bydlení, žadatel je poživatelem starobního nebo invalidního důchodu a nevlastní žádný jiný byt či rodinný dům.**

Přidělování bytů probíhá v souladu s Pravidly pronájmu bytů v domech v majetku statutárního města Brna.

Obyvatelé bytů zvláštního určení mohou využívat služeb terénní pečovatelské služby nebo osobní asistence poskytovatelů sociálních služeb. V některých DPS je poskytována i ambulantní pečovatelská služba prostřednictvím středisek osobní hygieny.

Sdílené bydlení

5. 10. 2016 slavnostní otevření prvního sdíleného bydlení v Brně

Provozovatel:

Centrum sociálních služeb, p.o.

www.cssbrno.cz

Zámečnická 90/2, 602 00 Brno

vedoucí sdíleného bydlení: Ing. Martina Kudrnová

telefon: 777 363 860

e-mail: sdilenebydleni@cssbrno.cz

Sdílené bydlení

Sdílené bydlení je určeno **občanům ve věku od 60 let**.

Zájemce o podnájem pokoje je **soběstačný občan, který není závislý na pravidelné pomoci druhé osoby** a jeho zdravotní stav mu umožňuje vést **samostatný život**. Jediný zdroj příjmu je starobní nebo invalidní důchod, případně dávky hmotné nouze (doplatek na bydlení).

V případě, že se jedná o manželskou či partnerskou dvojici či jiné společné žadatelé, musí podmínky a kritéria o přijetí do sdíleného bydlení splňovat oba žadatelé.

Senioři tímto bydlením jednak řeší svou sociální nouzi, ale i to, že nežijí osamoceně.

Sdílené bydlení

Princip sdíleného bydlení spočívá ve **společném bydlení více osob seniorského věku ve zvláštním bytě**, kde podnájemníci bytu společně sdílejí několik sociálních zařízení, velkou kuchyň s jídelnou, televizní kout, prádelnu, klidový společný prostor sloužící k četbě či klidovým aktivitám a další doplňkové prostory – spíž, šatna.

Kromě společných prostor má každý senior, případně pár k dispozici jeden samostatný pokoj, který je vybaven postelí, šatními skříněmi, stolem s křesly a skříňkou.

Sdílené bydlení

Podmínkou pro přijetí žádosti je doložení řádně vyplněného **formuláře a vyjádření svého praktického lékaře**. Na základě vyjádření praktického lékaře žadatele je žadatelův zdravotní stav posouzen praktickým lékařem Centra sociálních služeb, p.o.

Výběr žadatelů provádí Pracovní skupina složená celkem z 5-ti členů, která hodnotí jednotlivé žádosti na základě Kritérií hodnocení schválených Radou města Brna. Žadatelé s nejvyšším počtem hodnocených bodů jsou vyzváni k uzavření smlouvy.

Obyvatelům je k dispozici v pracovní dny **vedoucí sdíleného bydlení** (kancelář přímo v jedné z bytových jednotek) a **sociální pracovníci OSP MMB**.

Sdílené bydlení

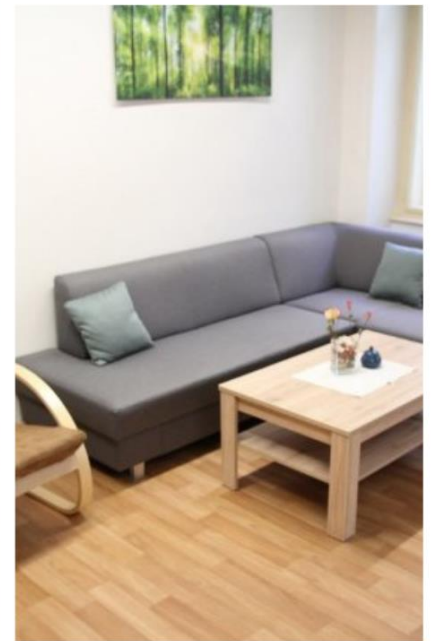
Zámečnická 2 - vytvoření nové bytové jednotky o rozloze 405 m².
Rekonstrukcí vzniklo celkem 7 jednolůžkových pokojů (12 –17 m²) a 2 dvoulůžkové pokoje (17 a 24 m²).

Další rekonstrukcí objektu byly přidány pro účel sdíleného bydlení čtyři bytové jednotky o rozloze cca 196, 166, 167 a 145m² ve IV. a II. nadzemním podlaží budovy.

V červnu 2021 byla pro účely sdíleného seniorského bydlení přidána nově zrekonstruovaná bytová jednotka o rozloze 106m² na adrese **Moravské náměstí 12** v VI. nadzemním podlaží budovy.

Celkem **6 bytových jednotek s kapacitou 31 lůžek.**

Podnájemní smlouva, 64 Kč/m²

Tísňové volání

SOS tlačítko je určeno seniorům nad 65 let a občanům se zdravotním postižením osaměle žijícím, kteří jsou držiteli průkazu ZTP.

Jejím cílem je **zvýšení bezpečnosti a snížení obav**, že v případě zdravotní indispozice nebudou schopni si přivolat pomoc.

SOS tlačítko lze nosit u sebe, zavěšené na krku, připnuté na kalhoty nebo upevněné na ruce. Ke spojení s dispečinkem stačí stisknutí tlačítka.

SOS tlačítko má také pádový senzor, který při pádu uživatele automaticky přivolá pomoc. Velkou výhodou je GPS lokalizace, která se při spuštění alarmu automaticky aktivuje, tzn. tlačítko funguje i mimo samotné obydlí uživatele, a to nejen v Brně, ale prakticky po celé ČR.

Žádost lze podat v poradně Socio Info Pointu na Kolišti 19.

Propůjčení tlačítka je zdarma, úhrada činí 250 Kč za každý započatý měsíc.

Službu už využívá téměř 450 klientů.

SENIOR BUS

Pro občany s trvalým bydlištěm v Brně, kteří zároveň dosáhli věku 70 let nebo jsou držiteli průkazu ZTP či ZTP/P.

Jezdí denně v čase **od 6 do 22 hodin k různým účelům** (návštěva lékaře, nákupy, návštěva úřadů, kulturních akcí atd.).

Senior může cestovat maximálně **6 jízd v měsíci** a vždy v rámci území města Brna. Zdarma jedna doprovázející osoba.

Cena za jednu jízdu činí **50 Kč** (platí se v hotovosti řidiči).

SENIORBUS provozuje Dopravní podnik města Brna.

Call centrum odbaví měsíčně kolem 2 000 hovorů (cca 80-100 denně), v pracovní dny od 7-15 hod.

V roce 2021 službu zajišťovalo **6 vozidel**, z toho jedno vozidlo je obsaditelné až osmi cestujícími a tři vozidla jsou vybavena rampou pro přepravu invalidního vozíku.

Za rok 2021 bylo **realizováno celkem 15 995 jízd**. Nejvíce požadované časy jsou mezi 7 a 14 hodinou.

B | R | N | O |

Děkuji za pozornost

Mgr. Bc. Monika Škorpíková, DiS.

Oddělení koncepce a plánování služeb

Odbor sociální péče MMB

